

**Μέθοδος διδασκαλίας, κλίμα παρακίνησης
και υποστήριξη της ηθικής ανάπτυξης των
μαθητών στη φυσική αγωγή: Εφαρμογές σε
πρακτικό επίπεδο**

**Κατερίνα Μουρατίδου
Τ.Ε.Φ.Α.Α. Σερρών- Α.Π.Θ.**

Δυσχέρειες στη διεξαγωγή της εκπαιδευτικής διαδικασίας

Μεταξύ των μαθητών/-τριών παρατηρούνται:

- Επιθετικότητα
- Ανισότητες
- Ρατσισμός
- Ανίερος ανταγωνισμός

Σκέφτηκες ποτέ, ότι ως καθηγήτῆς/-ήτρια Φ.Α., διδάσκεις όχι μονάχα σωματικά αλλά και ηθικά και κοινωνικά θέματα; Αυτό συμβαίνει συνειδητά ή ασυνείδητα

Για παράδειγμα, εσύ τι κάνεις όταν;;;

Σε ένα παιχνίδι ποδοσφαίρου, οι μαθητές κοροϊδεύουν έναν άτσαλο τερματοφύλακα που δεν είναι ικανός να πιάσει τη μπάλα.

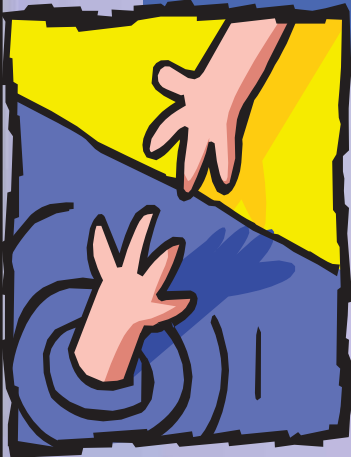
Αναλυτικά προγράμματα Φ.Α.

- **Κύριος σκοπός:** Να βοηθήσει στην ολοκληρωμένη ανάπτυξη του παιδιού και περαιτέρω στην ομαλή ένταξή του στο κοινωνικό σύνολο.
- **Επιμέρους στόχος:** Η υποστήριξη της κοινωνικής και ηθικής ανάπτυξης των μαθητών/-τριών

Ηθικότητα, Ηθική, ηθική ανάπτυξη

Ο όρος **ηθικότητα** έχει να κάνει:

- Σεβασμό προς τους άλλους και τον εαυτό μου,
- Ενδιαφέρον για τους άλλους και για τον εαυτό μου
- Διάκριση σωστού-λάθους, καλού-κακού.

Η **Ηθική** ορίζεται ως η διδασκαλία για τους κανόνες της ανθρώπινης συμπεριφοράς και πράξης και τις αντίστοιχες προς αυτούς ηθικές αξίες.

Η **ηθική ανάπτυξη** αφορά την ανάπτυξη της συνείδησης και της αίσθησης του σωστού και του λάθους

Φυσική Αγωγή και διδασκαλία ηθικών συμπεριφορών

1. Δημιουργία συγκεκριμένου **κλίματος παρακίνησης** για την ανάπτυξη του ηθικού συλλογισμού των παιδιών,
2. Επιλογή **συγκεκριμένων μεθόδων διδασκαλίας** για εξασφάλιση ομότιμης αλληλεπίδρασης μεταξύ των μαθητών/τριών ως κίνητρο για εκδήλωση ηθικής συμπεριφοράς

1. Κίνητρο

Κίνητρο σημαίνει καθετί που αποτελεί βάση ή αιτία, κινεί, κατευθύνει και καθορίζει τη συμπεριφορά

1) Κλίμα παρακίνησης για την ανάπτυξη του ηθικού συλλογισμού των παιδιών

Η ποιότητα του κλίματος παρακίνησης στο μάθημα είναι συνισταμένη δύο τουλάχιστον τρόπων - στόχων επίτευξης, με τους οποίους οι μαθητές κρίνουν την ικανότητά τους:

A) προσανατολισμός στο έργο

B) προσανατολισμός στο εγώ

Προσανατολισμός στο έργο

- Ατομική βελτίωση
- Μάθηση

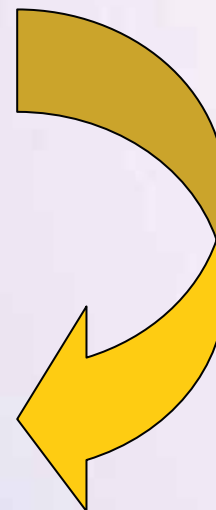
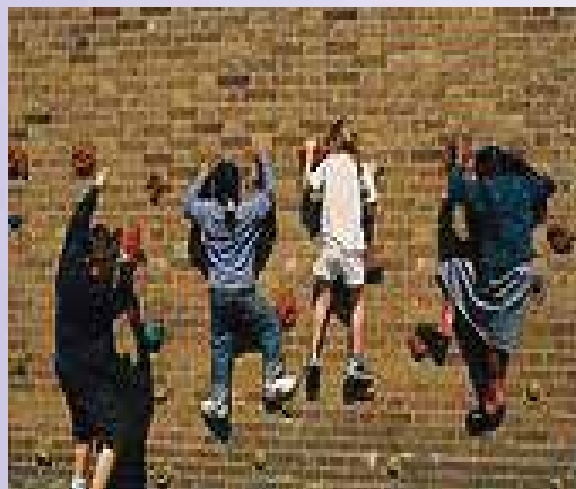
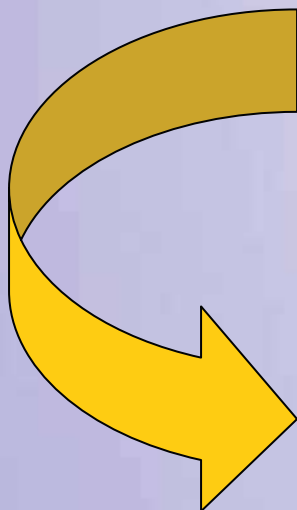
Προσανατολισμός στο εγώ

- Σύγκριση
- Προσπάθεια να ξεπεράσει τους συμμαθητές του

Στόχοι επίτευξης

Προσανατολισμός στο έργο

«Προσπάθησα
αρκετά;»
«Έμαθα κάτι
καινούργιο;»

Προσανατολισμός στο εγώ

«Σε ασκήσεις της ίδιας
δυσκολίας και με την
ίδια προσπάθεια, ποιος
τα καταφέρνει
καλύτερα, εγώ ή οι
άλλοι;»

Κλίμα παρακίνησης και ηθική ανάπτυξη

Όπως έδειξε ένας μεγάλος αριθμός ερευνών, ο **προσανατολισμός στο έργο** συνδέεται με υψηλότερο επίπεδο **ηθικής ανάπτυξης** από ότι ο προσανατολισμός στο εγώ

Προσανατολισμός στο έργο

- ⊙ Περισσότερες θετικές εμπειρίες
- ⊙ Μεγαλύτερη υπευθυνότητα
- ⊙ Μεγαλύτερη συνεργασία
- ⊙ Αποτροπή του «ανήθικου» ανταγωνισμού
- ⊙ Εκδήλωση ορθής αθλητικής συμπεριφοράς (sportsmanship)
- ⊙ Περισσότερος σεβασμός

Προσανατολισμός στο εγώ

- ⊙ Επιθετική συμπεριφορά
- ⊙ Εξαπάτηση
- ⊙ Λιγότερο ώριμες ηθικές κρίσεις
- ⊙ Αντι-αθλητικές προθέσεις
- ⊙ Μεγαλύτερη επιδοκιμασία ενεργειών τραυματισμού του αντιπάλου

2) Συγκεκριμένες μέθοδοι διδασκαλίας για υποστήριξη της ηθικής συμπεριφοράς

Είναι σημαντικό η μέθοδος διδασκαλίας να εξασφαλίζει ουσιαστική κοινωνική αλληλεπίδραση μεταξύ των μαθητών και επομένως και:

- ♥ Συζήτηση
- ♥ Διάλογο
- ♥ Διαπραγμάτευση
- ♥ Συμβιβασμό

Σημασία της ομότιμης αλληλεπίδρασης για την ηθική ανάπτυξη

Στις σχέσεις ενήλικα-παιδιού το παιδί **συμμορφώνεται** με ένα υπάρχον κοινωνικό σύστημα, ενώ στις σχέσεις παιδιού-ομότιμου το παιδί **ανακαλύπτει** ένα κοινωνικό σύστημα που δημιουργείται με άλλους, το οποίο επιδέχεται **τροποποίηση** και δίνει την αίσθηση της **αμοιβαίας κατανόησης**

Επιλογή μεθόδου διδασκαλίας στο μάθημα της Φυσικής Αγωγής

→ Για την επιλογή μιας μεθόδου-στιλ διδασκαλίας στη Φ.Α. και εφόσον το ζητούμενο είναι η ηθική ανάπτυξη, πρέπει να ληφθεί υπόψη ότι όσο πιο πολλές αποφάσεις πάρουν οι ίδιοι οι μαθητές, τόσο πιο πολύ υπευθυνότητα θα έχουν.

→ Ενδείκνυται το **αμοιβαίο στίλ**

Η μέθοδος της αμοιβαίας διδασκαλίας

- Οι μαθητές εργάζονται κατά ζεύγη, δέχονται ανατροφοδότηση από το συνασκούμενο, ενώ ακολουθούν κριτήρια που θέτει ο δάσκαλος
- Οι μαθητές αποκτούν δεξιότητες ανατροφοδότησης και κοινωνικοποιούνται
- Έχουν ευκαιρίες για ομότιμη αλληλεπίδραση, για παρατήρηση, ενίσχυση και μοντελοποίηση της καλής αθλητικής συμπεριφοράς

Προτάσεις για την υποστήριξη της ηθικότητας στη Φυσική Αγωγή

- Όρισε την έννοια της ηθικής συμπεριφοράς στον αθλητισμό, στο μάθημά σου
- Εμπύχωσε και ενθάρρυνε συμπεριφορές που σχετίζονται με την ηθική συμπεριφορά στον αθλητισμό
- Μοντελοποίησε τις ενδειγμένες συμπεριφορές (σε λεκτικό και συμπεριφορικό επίπεδο)

Συνέχεια...

- Εξήγησε γιατί οι συμπεριφορές θα πρέπει να είναι οι 'κατάλληλες' συμπεριφορές
- Δίδαξε στους μαθητές σου το να ασκούν αυτο-έλεγχο, να βοηθούν στην ενσωμάτωση όλων των συμμαθητών τους σε μια δραστηριότητα και να επιλύουν τις συγκρούσεις που προκύπτουν ειρηνικά

Συνέχεια...

- Συζήτησε με τους μαθητές για το πώς τα παιχνίδια και οι κανόνες μπορούν να αλλάξουν με σκοπό να αυξήσουν την συμμετοχή όλων των παρευρισκομένων.
- Προσπάθησε να χρησιμοποιήσεις την Σωκρατική μέθοδο ερωτήσεων, παρά δηλώσεις με μορφή ανακοινώσεων.
- Υποστήριξε την ανάληψη ρόλων με το να ενθαρρύνεις τους μαθητές σου να εξετάζουν τα αισθήματα και τις απόψεις των άλλων μαθητών.

Συνέχεια...

- Συζήτησε με τους μαθητές σου για ηθικά διλήμματα και ηθικές επιλογές
- Ενσωμάτωσε τα ηθικά διλήμματα και τις ηθικές επιλογές στη διαδικασία της μάθησης
- Δίδαξε συνεργατικούς τρόπους μάθησης
- Δημιούργησε ένα κλίμα παρακίνησης προσανατολισμένο στο έργο
- Μετατόπισε τη δύναμη από σένα στους μαθητές σου

Σας ευχαριστώ
για την προσοχή σας!!

